Saksliste
til SRY- møte 4-2019
31. oktober 2019

Sted: Utdanningsdirektorat, Møterom 3, Oslo
Foreløpig møteramme: **09.00 – 15.30**

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtakssaker

SRY- sak V14-4-19	Godkjenning av referat fra SRY møte 3-2019
SRY- sak V15-4-19	Bytte av leder/ nestleder vervet for SRY etter halvgått oppnevningsperiode
SRY- sak V16-4-19	Rapport fra ACVT-møtet 4.-5. juni 2019 og rapport fra skillsweek/EAFA med spørsmål til diskusjon
SRY- sak V17-4-19	Oppdrag fra KD - Etablering av arbeidsgruppe knyttet til det videre arbeid med NOKUT's erfaringsrapport for utenlands fag- og yrkesopplæring
SRY- sak V18-4-19	Fagfornyelsen Yrkesfag ✓ Faglige råds avgjørende innflytelse på det faglig innhold i læreplanene på Vg3 ✓ Frister i læreplanarbeidet og datoer for faglige råds involvering
SRY- sak V19-4-19	Partssamarbeidets plass i læreplaner Vg1
SRY- sak V20-4-19	Dialog med SRY om landslinjeordningen
SRY- sak V21-4-19	Møteplan for SRY 2020

Diskusjons og orienteringssaker

SRY- sak D14-4-19	Lied utvalget – Status for arbeidet

SRY- sak O15-4-19	Status for arbeidet med modulbasert opplæring og diskusjonene rundt en kunnskapsprøve etter endte moduler.
SRY- sak D16-4-19	Utkast til statlige tiltak for at flere søkere får læreplass
SRY- sak D17-4-19	SRYs arbeidsgruppe «inkludering vs excellence». Status for gruppens arbeid.
SRY- sak O18-4-19	Informasjon om arbeidet med oppdragsbrev 11-19. Monitorering av tilbudsstrukturen (Skriftlig Orienteringssak fra Udir)

Eventuelt

saksbehandler: Karl Gunnar Kristiansen
Direkte tlf: 902 57 543
E-post: kgk@udir.no

Vår dato: 17.6.2019
Vår referanse 2019/213

Deres dato:
Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

Referat fra SRY-møte 3 - 2019

Dato: 7.6.2019
Sted: Utdanningsdirektoratets lokaler, Oslo
Godkjent:

Tilstede:

SRY
Trude Tinnlund, LO
May-Britt Sundal, LO
Per Skau, LO
Rune Foshaug, NHO
Aina Helen Bredesen, NHO
Jorunn Leegaard, KS
Siri Halsan, KS
Bente Søgaard, YS
Anne Tingelstad Wøien, Virke
Kari Hoff Okstad, Spekter
Astrid Moen Sund, UDF
Ola Nyhus, EO

Forfall:
Turid Semb, KMD
John Arve Eide, KS
Anne- Cathrine Hjertaas, KS
Terje Skyvulstad, UDF
Siv Andersen, DIKU
Marianne Røgeberg, NFD
Elin Marlen Hollfjord, NFD
Tone Horne Sollien, KD

Observatører
Carl Endre Espeland, DIKU
Kristin Evensen, KD

Utdanningsdirektoratet
Karl Gunnar Kristiansen, Udir
Anne Katrine Kaels, Udir
Tonje Haugberg, Udir
Even Andreas Aas, Udir
Abdirahman Ahmed, Lærling Udir

1. Godkjenning av innkalling og dagsorden

Leder i SRY ønsket velkommen til møte.
SRY sak O13-3-19 (OsloMet orienterer om rollen som nasjonalt senter for yrkesfag) og sak O15-3-19 (KD orienterer om aktuelle saker) ble utsatt på grunn av forfall fra OsloMet og KD.

Vedtak
Innkalling og dagsorden enstemmig godkjent.

2. Behandling av vedtakssak

SRY- sak V3-2-19 Godkjenning av referat fra SRY møte 9.04.2019

- ✓ Ref. SRY sak V4-2-19 Lied- utvalget. I referatet er begrepet «ikke kvalifisert» benyttet. Elever som søker videregående opplæring er kvalifisert til 1 av 3 valg. Begrepet erstattes med «elever med lave grunnskolepoeng»

- ✓ Ref. SRY sak V6-2-19 Vilkår for fagprøve uten norsk bostedsadresse. I referatet er begrepet knutepunktskoler benyttet (forskrift til opplæringsloven § 6-40). Paragrafen

omhandler vilkår for inntak til knutepunktskoler og er ikke relevant for saken. Setningen med begrepet strykes i referatet.

Vedtak
Referat godkjent med de fremkomne merknader.

SRY- sak V9-3-19 Presentasjon av rapport - Forslag til endringer i opplæringsloven fra Faglig råd elektro, Faglig råd for teknikk og industriell produksjon og Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk

Fag og svenneprøven «Sluttvurdering det bør investeres i»? Er tittelen på en rapport utarbeidet av faglig råd elektro i samarbeid med faglig råd TIP og faglig råd for bygg- og anleggsteknikk. Rapporten tar for seg ulike problemstillinger knyttet til fag- og svenneprøven og forslag til endringer i regelverket. Hans Jacob Edvardsen og Are Solli presenterte rapporten.

SRY mener rapporten fra de tre faglige rådene er god. En kvalitetsmessig god fag- og svenneprøve er avgjørende for å opprettholde og videreutvikle kvaliteten i fagopplæringen. SRY mener rapporten underbygger behov for å gjennomgå regelverket som regulerer fag- og svenneprøven. Rapporten belyser ulike utfordringer som SRY mener det er viktig å jobbe videre med.

SRY mener rapporten bør oversendes til de øvrige faglige rådene for behandling og at det utarbeides en oppsummering av tilbakemelding fra alle de faglige rådene. Basert på tilbakemeldingen må det vurderes hvordan det skal arbeides videre med rapporten.

SRY ber Utdanningsdirektoratet følge opp saken og legge frem en oppsummering av innspill fra alle de faglige råd. Videre ber SRY om et forslag til oppfølging av rapportens anbefalinger.

Vedtak
SRY slutter seg til intensjonene i rapporten og mener at det bør arbeides videre med anbefalingene slik det står beskrevet i kapittel 2. SRY anbefaler at rapporten sendes øvrige faglige råd. Tilbakemeldingene oppsummeres og presenteres for SRY.

SRY- sak V10-3-19 Opplæringslovutvalget – Drøfting av aktuelle problemstillinger
Opplæringslovutvalget hadde oversendt et problemstillingsnotat som de ønsker å drøfte i møte. Utvalget ønsket SRYs synspunkter på følgende tre alternativer for regulering av opplæringskontor:

1) Opplæringskontorene reguleres ikke i loven.
2) Opplæringskontorene reguleres i loven, men som noe annet enn lærebedrift.
3) Opplæringskontorene reguleres i loven som lærebedrift

Opplæringskontorenes rolle i dag er svakt regulert i loven. SRY er imidlertid delt i synet på om opplæringskontorene bør reguleres i loven eller ikke.

Blant de som mener at en regulering i loven er nødvendig, er det delte meninger på om opplæringskontorene bør reguleres som lærebedrift eller ikke. Imidlertid er disse enige om at reguleringen av opplæringskontorenes rolle er nødvendig og må bli tydeligere i loven.

Blant de som mener at en regulering i loven ikke er nødvendig, defineres opplæringskontorene som en sammenslutning av et gitt antall lærebedrifter og ikke en selvstendig lærebedrift. Disse mener at Opplæringskontorene ikke bør være lærebedrift og at lærekontrakten bør tegnes med den enkelte lærebedrift.

Det er altså delte synspunkter blant medlemmene i SRY på om opplæringskontor bør defineres som lærebedrift. Imidlertid er SRY klare på at det klart og tydelig må fremgå av loven hvem som defineres som lærebedrift.

Lærlingtilskuddet utbetales i dag til opplæringskontor i de tilfeller disse er kontraktspart. SRY drøftet muligheten for å endre ordningen slik at tilskuddet utbetales til opplæringsbedriften som da også må være kontraktspart. Det er delt oppfatning i SRY om dagens modell bør beholdes eller om ordningen bør legges om.

SRY er opptatt av at ansvar for å rekruttere nye lærebedrifter tydeliggjøres. Det bør beskrives et klarere ansvarsforhold i loven.

Vedtak
Basert på diskusjonen vurderer partene selv om de vil gi innspill til lovendringsutvalget.

SRY- sak V11-3-19 Fordypningsområder i læreplan Vg3 – Presentasjon av arbeidsgruppas notat og forslag til modeller

I januar 2019 satte Utdanningsdirektoratet ned en partssammensatt arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å utrede nasjonale retningslinjer og alternative modeller for fordypninger på Vg3/opplæring i bedrift. Kristian Ilner presenterte arbeidsgruppens notat og forslag til modeller på møtet.
Arbeidsgruppens forslag til retningslinjer ble behandlet i alle de faglige rådene 24.-25. april, hvor rådene i det vesentlige støttet forslaget. Basert på retningslinjene og føringene fra KD har arbeidsgruppen utarbeidet tre ulike modeller der en av modellene (modell A) anbefales av gruppen.

SRY mener arbeidsgruppen har gjort en grundig jobb. SRY er opptatt av at dersom mottakende arbeidsliv har behov for fordypninger i lærefaget, må det tilrettelegges for dette. SRY merker seg også at notatet fremhever at fordypninger ikke er aktuelt for alle utdanningsprogram, og at det er det enkelte faglige råd som vurderer om det er behov for fordypningsområder i sitt utdanningsprogram.

Selv om SRY er positiv til rapporten må de økonomiske, juridiske og administrative konsekvensene utredes. Her kan nevnes prøvenemndenes kompetanse og opplæring, alternativt Vg3 i skole, verdsetting i arbeidslivet og tilgang på læreplasser.

Vedtak
SRY slutter seg til arbeidsgruppens rapport og anbefalinger.
SRY ønsker saken tilbake etter at Udir har utredet administrative og økonomiske konsekvenser av anbefalingene.

SRY- sak V12-3-19 SRYs representasjon til European alliance of apprenticeship (EAfA)

SRY har frem til 2019 vært representert i EAfA ved at Kristian Ilner (NHO og SRYs internasjonale gruppe) har deltatt på møter. Ilner sluttet i NHO januar 2019 og Astrid Sund har frem til nå ivaretatt og representert SRY i arbeidet. Det er behov for en formell forankring av SRYs representasjon i EAfA og saken fremmes derfor for behandling i SRY.

LO hadde foreslått Are Solli som SRYs representant til EAfA.

Astrid Sund informerte om at Utdanningsforbundet støtter forslaget og mener arbeidet i EAfA bør følges av representanter fra arbeidslivet. Utdanningsforbundet ønsker derfor å trekke seg ut av arbeidet i SRYs internasjonale gruppe.

Vedtak
Are Solli som SRYs representant til EAfA. Astrid Sund (UFD) går ut av SRYs internasjonale gruppe.

SRY- sak V13-3-19 Opptakskriterier til fagskoler – Høring fra KD
KD har sendt på høring endringer i forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning og forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning. KD informerte om høringen og spesielt om opptakskriterier og poengberegning.

I høringen § 13 Poengberegning ved rangering av søkere (punkt 3) står det at relevant yrkespraksis utover læretid gir 1 poeng per 6. måned i tilsvarende 100 prosent stilling. Det kan gis inntil 10 poeng for relevant praksis.

SRY er skeptiske til ordningen fordi fagarbeidere som har avlagt fagprøven med bakgrunn i praksiskandidatordningen, vil få tilleggspoeng for sin praksis (som er grunnlag for å kunne fremstille seg til fagprøve) ved opptak til fagskole. Forslaget vil favorisere fagarbeidere som gjennom praksiskandidatordningen har avlagt fagbrev i forhold til andre gjennomføringsmodeller.

Vedtak
I beregning av opptak og rangering må ikke fagbrev der praksis legges til grunn telles to ganger. Fem års praksis er grunnlag for fagbrev som praksiskandidat. Denne praksisen kan ikke legges til grunn dobbelt opp for poengberegning ved opptak og rangering.
Sekretariatet sender inn vedtaket som SRYs høringssvar.

Behandling av orienteringssak

SRY- sak O12-3-19 Erfaringsrapport om godkjenningsordning for utenlandsk fag- og yrkesopplæring v/ NOKUT
NOKUT har utarbeidet en erfaringsrapport om arbeidet med godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring. Silje Molander presenterte rapporten og utfordringene i arbeidet. Spesielt er det krevende å ratifisere eldre utdanninger (30 – 40 år) fra Øst Europa. Det kan være aktuelt å vurdere en form for yrkesprøving som et supplement til dagens vurderingsordning. NOKUT vil vurdere om de skal gå i en dialog med departementet om dette.

NOKUT ønsker en dialog med interessenter om hvordan godkjenningsordningen kan videreutvikles og hvilke alternativer som bør utredes. SRYs organisasjoner oppfordres til å gi innspill til rapporten.

Vedtak
Informasjonen tas til orientering.

SRY- sak O13-3-19 VET excellence og EAfA-awards
Aina Helen Bredesen viste til covernotat fra SRYs internasjonale gruppe og orienterte om VET exellence og de viktigste tilbakemeldingene fra arbeidsgruppen som undersøkte VET excellence i landene våren 2019.
Kommisjonen ønsker forslag til nominasjoner for VE excellence awards og EAfA awards. Eventuelle forslag bes sendes Kommisjonen senest innen 15. juni 2019 på skjema med begrunnelse vedlagt her: https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/EAfAawards
Vedtak
SRY tar rapport fra arbeidsgruppen om VET excellence til orientering. SRYs organisasjoner sprer VET excellence/EAFA awards-utlysningen i sine nettverk. Dersom SRY organisasjoner ønsker å

nominere til EAFA-award skrives forslag inn i mal fra kommisjonen og sendes inn som forslag innen 15. juni 2019. DIKU, KD og Udir informeres om ev innsendte forslag til nominasjonen.

Vår saksbehandler: Karl Gunnar Kristiansen
E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato: 16.10.2019
Vår referanse: 2019/213

Deres dato:
Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 4
2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Utdanningsdirektoratet, møterom 3, 1.etg

SRY-sak V15-4-19	**Bytte av leder / nestleder vervet for SRY etter halvgått oppnevningsperiode**
Dokument	Til beslutning
Innstilling	SRY- AU foreslår at NHO overtar ledervervet og at Trude Tinnlund går inn som nestleder fra første møte i 2020. Dagens leder og nestleder viderefører sine verv ut 2019.
Vedlegg	Ingen

Bakgrunn for saken
SRY besluttet på sitt første møte i inneværende oppnevningsperiode (13.9.2019) at leder og nestlederververvet i SRY skulle deles mellom LO og NHO i oppnevningsperioden.

Utdrag fra referat fra SRY møte 13.9.2019.

SRY- sak 11-04-2017 Konstituering av SRY – Valg av leder og nestleder
I henhold til forslag til mandat for SRY 2017- 2021 skal rådet konstituere seg selv. SRY velger leder og nestleder for oppnevningsperioden.

Som leder av SRY ble Trude Tinnlund, LO foreslått
Som nestleder av SRY ble Ole Erik Almlid, NHO foreslått

Det ble foreslått at leder og nestlederververvet i SRY deles mellom de to foreslåtte representantene i oppnevningsperioden. Trude Tinnlund ble foreslått som leder og Ole Erik Almlid som nestleder i første halvdel av oppnevningsperioden. For siste halvdel av oppnevningsperioden ble Ole Erik Almlid foreslått som leder og Trude Tinnlund som nestleder i SRY.
Vedtak
Trude Tinnlund, LO enstemmig valgt som leder av SRY
Ole Erik Almlid, NHO enstemmig valgt som nestleder av SRY

Leder og nestlederververvet i SRY deles i oppnevningsperioden. Trude Tinnlund valgt som leder og Ole Erik Almlid som nestleder i første halvdel av oppnevningsperioden. For siste halvdel av oppnevningsperioden overtar Ole Erik Almlid som leder og Trude Tinnlund som nestleder i SRY.

SRY er nå midtveis i oppnevningsperioden og saken fremmes derfor for SRY.

På grunn av kommende endringer i NHOs representasjon i SRY, ønsker NHO å overta lederververvet fra første møte i 2020. Inntil da foreslår NHO at dagens leder og nestleder fortsetter.

Forslag til vedtak:
SRY- AU foreslår at NHO overtar lederververvet og at Trude Tinnlund går inn som nestleder fra første møte i 2020. Dagens leder og nestleder viderefører sine verv ut 2019.

Vår saksbehandler: Sekretariatet for SRY
E-post: post@udir.no

Vår dato: 21.10.2019
Vår referanse: 2019/213

Deres dato:

Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 3 2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Oslo

SRY -sak V16-4-19	**Rapport fra ACVT-møtet 4.-5. juni 2019 og rapport fra skillsweek/EAFA med spørsmål til diskusjon**
Dokument	Til diskusjon og vedtak
Innstilling	SRY tar sakene til orientering og slutter seg til gruppens vurderinger fra ACVT-sakene som presentert i møtet. SRYs anbefalinger knyttet til diskusjonspunktene om EAfA, føres i referatet fra møtet.
Vedlegg	Vedlegg 1: EAfA pledge, vedlegg 2. ACVT- innspill, vedlegg 3. Handlingsplan 2017-2021 SRYs internasjonale arbeid oppdatert per okt 2019.

Bakgrunn for saken

SRYs mandat for 2017-2021 presiserer at SRY bla skal: «*ha en aktiv rolle i det internasjonale samarbeidet om utviklingen av fag- og yrkesopplæringen».* SRYs internasjonale gruppe arbeider i tråd med handlingsplan vedtatt av SRY for perioden 2017 til 2021, se vedlegg 3.

SRYs internasjonale gruppe har tidligere framlagt at som en del av oppfølgingen av handlingsplanen, vil vi gi korte rapporter fra ACVT-møtene som avholdes to ganger per år. I tillegg vil vi legge fram saker for SRY med betydning for nasjonal politikkutforming innen fag- og yrkesopplæring, bl a knyttet til EAfA som SRY har tegnet pledge til. Nedenfor løftes noen problemstillinger fra ACVT-møtet 4.-5. juni 2018 for diskusjon i norsk kontekst på bakgrunn av diskusjonen hatt i SRYs internasjonale gruppe før og etter ACVT-møtet, og som oppfølging av saken om EAFA og Centres of VET excellence fra gruppen i aprilmøtet i SRY.

Rapport fra utvalgte saker i ACVT-møtet 4.-5. juni 2019 – arbeidsgruppens vurderinger

1. Centres of Vocational Excellence (CoVE)

Bakgrunn for saken

Som en del av Erasmus+ -programmet for 2021-2027, har Kommisjonen tatt initiativ til å såkalte yrkesfaglige kompetansesentre, Centres of Vocational Excellence, forkortet CoVE. Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) har, som en del av sin vedtatte plattform, temaet

"excellence" på agendaen. I den forbindelse, orienterer SRYs internasjonale gruppe om status i arbeidet med slike sentre i EU, og vurderer hva dette betyr for oss.

Hvorfor opprette Centres of Vocational Excellence?

Med bakgrunn i teknologisk endringer, digitalisering, klimaendringer, sirkulærøkonomi og endrete arbeidsmetoder, har det dukket opp behov for å sikre at yrkesfaglig opplæring kan tilpasse seg disse endringene, men også være i forkant av endringene for å kunne styre og mestre dem. For å imøtekomme endringene, må yrkesfaglige institusjoner (VET institutions) bli mer fleksible og respondere på fornyede muligheter for læring i arbeidslivet, og individer må ha mulighet til livslang læring for å opprettholde sin ansettbarhet og en høy grad av livskvalitet.
Utviklingen i fag- og yrkesopplæring (VET) har til nå vært hovedsakelig inkrementell og drevet ovenfra og ned. Det er nå avgjørende med en mer nedenfra- og opp-tilnærming til excellence for at yrkesfaglige institusjoner skal kunne tilpasse seg disse endringene.

Hva er Centres of Vocational Excellence?

Det har i europeisk sammenheng ikke vært en helhetlig tilnærming til yrkesfaglig excellence. For å imøtekomme dette, har det blitt introdusert tanken om å utvikle plattformer for Centres of Excellence (CoVE) som skal operere på to nivåer: nasjonalt og transnasjonalt. Disse plattformene vil enten samle eksisterende sentre i ulike land, eller linke etablerte sentre i ett land med andre sentre i andre land for å utvikle dette der. Tanken er ikke å bygge nye yrkesfaglige institusjoner og infrastruktur fra grunnen av, men å bringe sammen lokale og regionale partnere med utdanningsinstitusjoner, forskningsparker, handelskammer og lignende. Det handler om at sentrene skal adoptere en systemisk tilnærming til yrkesfaglige institusjoner, og samarbeide aktivt for å skape excellence.

Hva slags aktiviteter kan sentrene tilby?

Sentrene skal kunne tilby aktiviteter og tjenester som er relevante for deres spesielle behov og kontekst. Kort oppsummert:

Undervisning og læring:

- Tilby mennesker arbeidsrelevante opplæring i et livslangt læringsperspektiv
- Utvikle innovative metoder for undervisning og læring
- La yrkesfaglærere og instruktører utvikle sitt individuelle innovative og kreative potensiale
- Tilby høyere yrkesfaglig utdanning, utvikle fleksible veier mellom yrkesfag og høyere utdanning

Samarbeid og partnerskap:

- Dele kunnskap mellom partene i arbeidslivet og forskningsinstitusjoner
- Samarbeide med lokale SMBer gjennom innovasjons-huber, gi SMBer teknisk støtte, verktøyer og metoder for å støtte dem i deres tilbud om lærlingordning og EVU
- Delta i yrkesfaglige konkurranser

Implementering og finansiering

- Sørge for effektiv gjennomføring på alle nivåer mellom alle relevante parter
- Utvikle finansielle modeller som kombinerer offentlige og private midler
- Bruke EU midler og andre økonomiske virkemidler for støtte opp om investeringer i infrastruktur og for å modernisere yrkesfaglige institusjoner med avansert utstyr

Status opprettelse

Full implementering krever ressurser som ikke enda er tilgjengelig. Kommisjonen har derfor foreslått dette finansiert gjennom i det neste Erasmus+ for 2021-2027. De framtidige Erasmus-programmer skal finansiere aktiviteter som er rettet mot transnasjonalt samarbeid om excellence-sentre. Allerede nå har endel av landene startet med forberedende aktiviteter, ved at dette kan piloteres gjennom støtte fra eksisterende Erasmus+ for 2019 og 2020.

Hva betyr dette for oss?

Norge har ingen regionale kompetansesentre for yrkesfag i dag, opplæringen skjer på videregående skoler som er våre "VET institutions". Opprettelse av regionale kompetansesentre er noe partene i arbeidslivet ønsker, og som ble sist spilt inn til Kunnskapsdepartementet i 2016 i forbindelse med gjennomgangen av tilbudsstrukturen. SRY ba KD om å opprette en arbeidsgruppe for å se videre på saken. Saker ligger fortsatt til behandling i departementet.

Dette betyr at det må være den enkelte videregående skole som ev må samarbeide om slike sentre for framragende yrkesopplæring.

SRYs internasjonale gruppes vurdering

Norge kan gjennom Erasmus + delta i samarbeidet med slike sentre, men mange av aktivitetene som er tenkt lagt til et slik senter gjøres i dag av fylkeskommunen, opplæringskontorene eller bedriftene. For å kunne samarbeide på europeisk nivå om dette, krever det en annen type innretning og organisering av opplæringen og ansvarsfordeling enn i dag, ved eksempelvis opprettelse av regionale kompetansesentre. Det har vi ikke innenfor videregående opplæring. I tillegg anser vi at Norge har høyt kvalitetsnivå av de aktivitetene som er beskrevet, og utfører disse på en god måte i dag. Vi anser det som at Norge ved å delta i slike samarbeidsprosjekter, i større grad vil lære bort, enn å få økt kunnskap. Siden EU også sannsynlig vil kreve en samfinansiering, kan det være en ekstra barriere for å delta.

Norge har imidlertid en rekke industriklynger, disse klyngene har samarbeid som omfatter næringsliv, kunnskapsmiljøer og offentlige utviklingsaktører. Målet er å øke den enkelte bedrifts innovasjons- og omstillingsevne. Flere klynger har kunnskapssamarbeid som strategisk satsningsområde, hvor kobling og samarbeid med utdanningsmiljø nasjonalt og internasjonalt er hovedfokus. Klyngene vil kunne svare på formålet med CoVE, hvor tanken er å bringe sammen lokale og regionale partnere med utdanningsinstitusjoner, forskningsparker, handelskammer og lignende. For slike industriklynger, vil også den finansielle barrieren være lettere å overkomme, da man er flere å samarbeide om å skaffe til veie egenfinansieringen.

Av grunnene beskrevet ovenfor har SRYs internasjonale gruppe vurdert at vi følger med på utviklingen av CoVE, men at det på nåværende tidspunkt ikke er aktuelt med deltakelse knyttet til videregående opplæring, med mindre det kan knyttes til skoler eller lærebedrifter som inngår i industriklynger som nevnt over.

Det vil også kunne være lettere å få til samarbeid innen CVET dvs. for fagskoler, men dette er utenfor gruppens mandat å vurdere.

2. EUs verktøy for kvalitet og mobilitet etter 2020

I ACVT-møtet orienterte Kommisjonen om sine forslag for videreføring av mobilitetsverktøyene ECVET og EQAVET enten som egne verktøy, eller som del av det nye rammeverket for VET etter 2030. Kommisjonen sendte i etterkant av møtet en skriftlig konsultasjon til ACVT-representantene med kort frist som ble vurdert og gitt innspill på.

ECVET – (European Credit Transfer System for VET):

Kommisjonen skisserte to alternativer for videreføring av verktøyet ECVET (European Credit Transfer System for VET)

Alternativ 1: knytte videreutvikling av ECVET til mobilitet
Alternativ 2: knytte ECVET til den nye Europass.

Vurdering:

Alternativ 1: DIKU bruker allerede ECVET prinsipper og MOU og Learning agreement knyttet til mobilitetsopphold via Erasmus+. Dette er i tråd med det forslaget skisserer.

Alternativ 2: å knytte ECVET til det nye Europass: SRYs internasjonale gruppe diskuterte i sitt møte i forkant av ACVT-møtet at det kan være en fordel med synergier mellom verktøyene.

Etter presentasjonen i møtet vurderte ACVT-representantene det fortsatt var for lite informasjon om hvordan dette skulle gjøres i praksis. Det er videre uklart hvilken forbindelse som nå blir mellom ESCO og nye Europass, rekommandasjonen for ikke formell og uformell læring og EQF. Det er behov for mer informasjon.

EQAVET – The European Quality Assurance in Vocational Education and Training Framework

Kommisjonen skisserte to alternativer for videreføring av EQAVET-rammeverket:

Alternativ 1: Videreutvikle EQAVET på nasjonalt nivå.
Alternativ 2: som alternativ 1, samt å stryke europeisk dimensjon gjennom frivillige peer reviews.

Vurdering:

Alternativ 1 er i tråd med det vi allerede gjør i dag. Alternativ 2 vil kreve økte ressurser: Norge kan uansett om ønskelig søke bilaterale samarbeid ved behov ut fra nasjonale prioriteringer. ACVT viser til anbefalingen om gjensidig godkjenning. Norge har allerede en ordning med godkjenning av utenlandsk yrkesutdanning (jf NOKUT). Dersom EU lander på alternativ 2 (peer reviews), bør vi ev. kunne vurdere merverdi for Norge i det enkelte tilfellet.

3. Nye Benchmarks etter 2020

Dagens strategiske rammeverk, indikatorer og benchmarks er under evaluering. Gruppen rapporterte forøvrig om dette i sin rapport til SRY i januar 2019.

Ulike alternativer for VET benchmarks ble diskutert i ACVT-møtet:

Nye benchmarks for 2020 bør ha fokus på attraktiviteten til Initial VET målt gjennom

- Alternativ 1: enrolment rates in VET- 60%
- Alternativ 2: entrance rates in VET – 60%
- Alternativ 3: Fokus på et av de kvalitative elementene i I-VET, nemlig at man opprettholder muligheter for opplæring i bedrift (WBL) som en del av IVET-programmer
- Alternativ 4: Fokus på «outcomes» målt som andel av unge voksne som har tilgang til en relevant kvalifikasjon i arbeidsmarkedet

Følgende ble diskutert i i ACVT-møtet:
Arbeidstakerne (ETUC) vektla at indikatorer må være relevante for arbeidsmarkedet, og sammenlignbare slik at man kan takle felles utfordringer i nasjonalstatene.
Arbeidsgiverne (Business Europe) ønsket at indikatorene ser på relevans, sysselsetting og at man ser på andel av graduates som har fått enten en yrkesfaglig eller en høyere utdanningskvalifikasjon. Myndighetsgruppen vektla at indikatorer og benchmarks ikke bør innebære nye datakolleksjoner, og bad om at arbeidet ev baserer seg på eksiterende nettverk og undersøkelser.

Arbeidsgiverrepresentant Aina Bredesen og myndighetsrepresentant Fride Burton vil kort presentere noen av disse sakene for SRY i SRY-møtet 31.10.19.

Rapport fra European Alliance for Apprenticeship / Skills Week 2019

I 2015 undertegnet SRY pledge til EAfA (se vedlegg 1). I SRY-møtet 07.06.19 tok Are Solli over som SRYs kontaktperson knyttet til EAfA og gruppen la også fram en sak for å fremme norsk nominasjon til EAfA awards som deles ut i forbindelse med den europeiske yrkesopplæringsuken hvert år.

I 2019 er det ett møte igjen i EAfA. Dette er i Helsinki i forbindelse med yrkesopplæringsuken 2019. Are Solli vil rapportere til SRY fra dette møtet 31.10.19 i forkant av at han tar opp noen spørsmål fra gruppen til diskusjon.

EAfA-awards 2019

Kommisjonen ønsker at landene kommer med forslag til å nominere aktuelle bedrifter til EAfA-awards som skal deles ut under en seremoni under yrkesopplæringsuka hvert år, (i år i Helsinki i oktober 2019). Under ACVT-møte i juni, kom det frem at ingen var påmeldt. Saken ble tatt opp i SRY 07.06.19, uten at noen innspill kom. Fristen ble forskjøvet, men det kom ingen innspill til kandidater fra Norge.

EAFA-awards har som mål å identifisere excellence i tilgang, kvalitet, image og mobilitet knyttet til lærlinger. Det er to kategorier i EAFA-awards: 1) bedrifter og 2) lærlinger. En slik pris anerkjenner excellence og hardt arbeid, virker motiverende for deltakerne, bidrar til nettverksbygging og karrieremuligheter. Vinnerne får mulighet til å bli ambassadører i sitt ekspertiseområde, og man når ut til borgerne gjennom nettbasert avstemning.

Hvordan skal SRY følge opp EAfA awards videre fra 2020?

SRYs internasjonale gruppe mener EAfA-awards må gjøres kjent ute i næringslivet og knyttes til en norsk satsing om hvordan vi planlegger deltagelse på EAfA-møtet i neste års skills week.

SRYs internasjonale gruppe ønsker at SRY diskuterer følgende:

- Hvordan bør SRY og partene gå ut å rekruttere norske bedrifter og organisasjoner til EAfA?
- Hvordan ønsker SRY å lage en prosess mot neste år for å få inn forslag til EAFA Awards?
- Hvordan ønsker SRY å følge opp pledgen i EAFA fra 2015?

SRYs internasjonale gruppe ber SRY diskutere problemstillingene i møtet og gi gruppen anbefaling for videre arbeid mot EAFA/Skills week 2020. Anbefalingene protokollføres.

Forslag til vedtak

SRY tar sakene til orientering og slutter seg til gruppens vurderinger fra ACVT-sakene som presentert i møtet. SRYs anbefalinger knyttet til diskusjonspunktene om EAfA, føres i referatet fra møtet.

Vedlegg 1:

SRYs pledge til European Alliance for Apprenticeship

“The Norwegian National Council for VET pledges to share information on economic and socio economic outcomes of VET organised as tripartite cooperation (based on the Nordic model of tripartite co-operation).

The Norwegian National Council for VET will focus its information sharing in particular on:

- effects on national economy
- effects on quality of VET
- effects of labour market relevance of VET

All these are factors that have impact on the success of high quality apprenticeships.

The Norwegian National Council for VET furthermore pledges to share

- experience from the Norwegian (tripartite) alliance for apprenticeships, including indicators on input and output
- experience-based research on training offices and their adaptation for high quality apprenticeships in SMEs
- impact of surveys on pupils’ and apprentices’ learning environment

The Norwegian National Council for VET will disseminate experience on request. European partners are welcome to contact the Norwegian National Council for VET for cooperation and mutual learning. The Norwegian National Council for VET will furthermore contribute to sharing information about the European Alliance for Apprenticeships in their respective organisational networks.”

Vedlegg 2

Norges innspill til Kommisjonen etter ACVT-møtet 5. juni 2019:

ECVET:

Option 1: foresees that ECVET would continue as a *dedicated tool for VET mobility* and streamlined via the new Erasmus Programme.
Norway supports this option mainstreamed via the new Erasmus Programme, as we are using the existing ECVET tools (MOU and learning agreements) already in Erasmus+ mobility.

Option 2: supporting VET mobility by building on the new developments foreseen for *Europass* and by mainstreaming through the Erasmus programme.
We would like more information on how the Commission sees the link between the new Europass and ESCO, the recommendation on informal and non-formal learning and the EQF. The interoperability with other EU mobility initiatives such as ESCO, and the information of how to understand skills and qualifications with reference to EQF is not clear in the proposed new Europass platform.
In Norway, VET qualifications are already part of the formal education system. The national formal VET curricula define the students'/apprentices' learning outcome at the end of training. Furthermore, we use ECVET principles when we assess informal and non-formal learning towards recognised qualifications (by using our formal VET curricula as reference point).

EQAVET:

Option 1: further develop EQAVET at national level
Norway supports the intention of mutual learning on specific aspects of quality assurance in VET to be further developed at national level in line with national priorities.

Option 2: incorporates option 1 and strengthens the European dimension
Norway favours the voluntary approach, if implemented, as the option of peer review seems quite ambitious. We favour bilateral cooperation based on national priorities. With regards mutual recognition of qualifications, Norway already has in place a system for recognition of foreign qualifications and diplomas in VET (although not yet covering all our recognised trades).

Innspillet ble godkjent av ACVTs partsrepresentanter og KD/DGVT før oversendt Kommisjonen innen fristen 28.06.19.

Vedlegg 3

Samarbeidsrådet for yrkesopplærings handlingsplan for internasjonalt samarbeid i fag- og yrkesopplæringen 2017-2021- oppdatert med riktige navn per oktober 2019

Innsatsområde		Oppfølging		Tidspunkt og ansvarlig
1	Gi innspill til representanter i ACVT og DGVT om relevante saker og sette fokus på sammenhenger mellom DGVT- og ACVT-møtene[1]	1.a	Delta på formøte til DGVT drøfte dagsorden for dette	DGVT: oktober, april Ansvarlig: Partsrepresentanter i SRYs internasjonale gruppe
		1. b	Drøfte dagsorden for ACVT-møtet og rapportere kort til SRY fra møter i ACVT og gjøre agenda og rapport tilgjengelig på SRYs nettside.	Når: 2 ganger per år etter møter i juni og desember. Ansvarlig: Aina Bredesen i samarbeid med Trude Tinnlund og Fride Burton
2	Prioritere og vurdere relevante saker og prosesser som diskuteres i blant annet OECD, EU og Nordisk samarbeid for å komme tidlig inn i prosessene hvor politikk går fra å være en rekommandasjon til lovverk eller nasjonal strategi	2.a	Foreslå aktuelle saker til SRYs agenda[2]	Når: 2 ganger pr år jf 1b. Ansvarlig: Partsrepresentanter i SRYs internasjonale gruppe
		2. b	Foreslå innspill til aktuelle høringer med relevans for nasjonal politikkutforming, til SRYs agenda	Når: ifm ACVT-møter jf punkt 1b Ansvarlig: Partsrepresentantene i internasjonal gruppe
3	Overføre internasjonal og europeisk kunnskap til nasjonale forhold som bidrar til kvalitet i fag- og yrkesopplæringen	3.a	Bindeleddet mellom partene og nasjonale myndigheter og SIU for å sikre synergi og ta i bruk mulighetene i Erasmus+ for fag- og yrkesopplæring	Når: Løpende Ansvarlig: Partene i internasjonal gruppe og Diku
4	Følge opp SRYs pledge til European Alliance for Apprenticeships (EAFA)[3] og ev partenes deltakelse fra partene i konferanser/nettverksmøter	4.a	Rapportere fra eventuelle konferanser og nettverksmøter som EAfA	Når: For EAFA ifm stakeholdermøter ca 4-5 pr år og for ev andre konferanser i etterkant av møtet. Ansvarlig: Hele SRY, herunder internasjonal gruppe

[1] ACVT= Advisory Committee for Vocational Training. En formalisert partssammensatt komite, der EU- og EØS-land som er medlemmer møtes 2 ganger per år for å spille inn råd til EU-kommisjonen i saker som angår fag- og yrkesopplæring. DGVT= Director Generals in Vocational Training. Dette er uformelle møter som holdes i EUs presidentskapsland 2 ganger pr år, der ekspedisjonssjefer med ansvar for fag- og yrkesopplæring fra EU- og EØS-land møter.

[2] Saker som velges ut knyttes til tema i SRYs overordnede handlingsplan slik at SRY relaterer det internasjonale arbeidet opp mot nasjonal politikkutforming som f eks øke antall læreplasser, excellence og inkludering, entreprenørskap og innovasjon, bærekraft og miljø, digitalisering og teknologi.

[3] EAfA= European Alliance for Apprenticeships. SRY tegnet pledge (opprop) til EAfA i 2015. Den europeiske lærlingealliansen jobber for å fremme kvalitet i lærlingeordninger, samt mobilitet av lærlinger.

		4. b	**Lage kort rapport og trekke ut erfaringer relevant for nasjonal politikkutforming, og vurdere legge ut på SRYs nettside**	**Løpende: Ansvarlig: De som deltar**
5	**Bidra med innspill og gjennomføring om fag- og yrkesopplæring av SIUs internasjonaliseringskonferanse (IKG)**	**5.a**	**Delta i referansegruppen for IKG**	**Når: april – september** **Ansvarlig: Diku i samarbeid med partene**
6	**Rapportere en gang i året til SRY om internasjonalisering i fag- og yrkesopplæringen**	**6.a**	**Rapporteringen omfatter status for pågående prosesser, resultat av ulike virkemidler og programmer knyttet til nasjonale satsninger**	**Når: en gang per år** **Ansvarlig: Are Solli**

Vår saksbehandler: Karl Gunnar Kristiansen
E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato: 22.10.2019
Vår referanse: 2019/213

Deres dato:

Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 4
2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Utdanningsdirektoratet, møterom3 i 1. etg

SRY-sak V17-4-19	**Oppdrag fra KD - Etablering av arbeidsgruppe knyttet til det videre arbeid med NOKUT's erfaringsrapport for utenlands fag- og yrkesopplæring**
Dokument	Til beslutning
Innstilling	Forslag til to representanter fra eller oppnevnt av SRY samt to representanter fra eller oppnevnt av de faglige rådene velges i møtet.
Vedlegg	1. Oppdrag fra KD 2. Erfaringsrapport: Godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring; https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2019/erfaringsrapport_godkjenningsordningen-for-utenlandsk-fyo.pdf

Bakgrunn for saken
NOKUT har utarbeidet en erfaringsrapport om godkjenningsordningen for utenlands fag- og yrkesopplæring. En del av konklusjonen i rapporten er at handlingsalternativene bør drøftes både med departementet og andre interessenter.

På den bakgrunn ser departementet det som hensiktsmessig å etablere en arbeidsgruppe som arbeider videre med utgangspunkt i nevnte erfaringsrapport.

Som det fremgår av oppdraget fra KD bør arbeidsgruppen bestå av:

- ✓ én representant fra KD (leder av arbeidsgruppen)
- ✓ to representanter fra eller oppnevnt av SRY
- ✓ to representanter fra eller oppnevnt av de faglige rådene
- ✓ én representant fra Udir
- ✓ én representant fra NOKUT

NOKUT er sekretariat for arbeidsgruppa.

Arbeidsutvalget foreslår at SRY foreslår to representanter fra eller oppnevnt av SRY samt to representanter fra eller oppnevnt av de faglige rådene.

Vi ber med bakgrunn i ovennevnte organisasjonene forberede forslag til kandidater.

Forslag til vedtak:
Forslag til to representanter fra eller oppnevnt av SRY samt to representanter fra eller oppnevnt av de faglige rådene velges i møtet.

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
Postboks 578
1327 LYSAKER

Deres ref	Vår ref	Dato
	18/1422-5	30. september 2019

Etablering av arbeidsgruppe knyttet til det videre arbeid med erfaringsrapporten for utenlands fag- og yrkesopplæring

Vi viser til tidligere oppdrag gitt til NOKUT om utarbeidelse av en erfaringsrapport om godkjenningsordningen for utenlands fag- og yrkesopplæring. Denne rapporten ble levert departementet 4. juni 2019.[1]

I den nevnte rapporten har NOKUT samlet erfaringer med godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring. Rapporten beskriver hvordan NOKUT har innrettet godkjenningsordningen, samt at den viser fordeler og utfordringer med dagens innretning. Den diskuterer også ulike alternativer for hvordan ordningen kan justeres for å håndtere påviste utfordringer, og dermed legge til rette for videre utvidelser.

Redegjørelsen i rapporten tar utgangspunkt i intensjonene bak godkjenningsordningen, presenterer statistikk over søknadstall og vedtak, samt viser eksempler på hvorfor det er grunn til å diskutere gjeldende innretning. Denne ordningen har mange interessenter og det er en fordel å innhente deres synspunkter og erfaringer. En del av konklusjonen i rapporten er at handlingsalternativene bør drøftes både med departementet og andre interessenter.

På den bakgrunn ser departementet det som hensiktsmessig å etablere en arbeidsgruppe som arbeider videre med utgangspunkt i nevnte erfaringsrapport.

[1] Erafaringsrapport: Godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring, NOKUT (2019).

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8119 Dep 0032 Oslo postmottak@kd.dep.no	Kirkeg. 18 www.kd.dep.no	22 24 90 90 Org.nr. 872 417 842	Avdeling for videregående opplæring, fagskole og kompetansepolitikk	André Kristiansen 22 24 77 59

Arbeidsgruppen skal:

- Avklare, og utarbeide en langsiktig plan for, hvordan ordningen kan utvides med flere land og kvalifikasjoner på en mest mulig formålstjenlig måte.
- Drøfte erfaringene med ordningen basert på foreliggende rapport, komme med forslag til eventuelle justeringer og foreslå løsninger for utfordringene beskrevet i erfaringsrapporten. Utgangspunktet er en videreføring av hovedprinsippene i dagens ordning og en eventuell regulering av denne.
- Drøfte en videreføring av ordningen, med praktisk prøve som et eventuelt supplement.
- Vurdere betydningen av nye læreplaner for norsk fag- og yrkesopplæring for godkjenningsordningen, og hvordan den faglige vurderingen kan gjennomføres.
- Utarbeide forslag til hvordan søkere som får avslag, men var nær ved å oppnå godkjenning vil kunne følge et tilrettelagt løp frem til godkjenning.

Arbeidsgruppen bør bestå av:

- én representant fra KD (leder av arbeidsgruppen)
- to representanter fra eller oppnevnt av SRY
- to representanter fra eller oppnevnt av de faglige rådene under SRY
- én representant fra Udir
- én representant fra NOKUT

NOKUT er sekretariat for arbeidsgruppa.

NOKUT gis i oppdrag å etablere arbeidsgruppen og sørge for at de berørte partene inviteres til å delta i arbeidsgruppen.

Kostnader NOKUT måtte ha knyttet til arbeidsgruppens arbeid dekkes innenfor eksisterende budsjettrammer.

Med hilsen

Sture Berg Helgesen (e.f.)
avdelingsdirektør

André Kristiansen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Utdanningsdirektoratet

Vår saksbehandler: Karl Gunnar Kristiansen
E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato: 21.10.2019
Vår referanse: 2019/213

Deres dato:
Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 4
2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Utdanningsdirektoratet, møterom 3 i 1. etg

SRY-sak V18-4-19	**Fagfornyelsen Yrkesfag** ✓ **Faglige råds avgjørende innflytelse på det faglig innhold i læreplanene på Vg3** ✓ **Frister i læreplanarbeidet og datoer for faglige råds involvering**
Dokument:	Til beslutning
Innstilling	Vedtak formuleres etter behandling av saken.
Vedlegg	✓ Notat -Faglige råds avgjørende innflytelse på det faglig innhold i læreplanene på Vg3. ✓ Notat - Frister i læreplanarbeidet og datoer for faglige råds involvering

Bakgrunn for saken
Flere av organisasjonene i SRY har fått tilbakemeldinger på at det er behov for en definisjon av faglige råds avgjørende innflytelse på faglig innhold i læreplanene Vg3. Videre ønsker organisasjonene en status og utfordringer med læreplaner og navneendringer Vg3, samt informasjon om frister for læreplanarbeidet Vg3.

Direktoratet har med bakgrunn i ovennevnte utarbeidet to notater knyttet opp mot temaene. Når det gjelder navneendringer Vg3 vil dette bli informert om i innledningen til saken.

Direktoratet vil gi en innledning til temaene på møtet.

Et av grunnlagsdokumentene for notatene er retningslinjer for samarbeid – SRY, faglige råd og Udir. Retningslinjene finner du her: https://www.udir.no/utdanningslopet/videregaende-opplaring/felles-for-fagopplaringen/retningslinjer-samarbeid-for-sry-fagligerad-udir/

Forslag til vedtak:
Vedtak formuleres etter behandling av saken.

Utdannings-
direktoratet

Notat

Utarbeidet av: Victoria Katharina Solheimsnes
Telefon:
e-post:

Dato: 22.10.2019 Saksnummer:

Til
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY)

Kopi til:

Faglige råds avgjørende innflytelse på det faglige innholdet i læreplanene på Vg3

Innledning

Utdanningsdirektoratet og de faglige rådene har en felles intensjon om at den nye tilbudsstrukturen og de nye læreplanene etter fagfornyelsen skal bidra til økt rekruttering, økt gjennomføring og økt verdsetting i arbeidslivet. Det er nedfelt i Retningslinjene for samarbeid - SRY, faglige råd og Udir at faglige råd skal ha innflytelse på læreplaner på Vg1 og Vg2, og avgjørende innflytelse på det faglige innholdet i læreplanene på Vg3.

Utdanningsdirektoratet vil med dette notatet tydeliggjøre hva vi mener avgjørende innflytelse innebærer og orientere om hvordan vi organiserer arbeidet i fagfornyelsen for å tilrettelegge for de faglige rådenes involvering. Vi viser også til vedlagt framdriftsplan som gir en ytterligere beskrivelse av de faglige rådenes involvering i prosessen fram mot fastsettelse. Vi ønsker at SRY behandler saken og gir oss innspill til det videre arbeidet. Udir behandler innspillene i etterkant av SRY-møtet.

Bakgrunn

I fagfornyelsen yrkesfag er det et stort antall læreplaner som skal utarbeides, om lag 260 læreplaner totalt. Vi baserer utvikling og implementering av fagfornyelsen på prinsippene om involvering, samskaping og samordning. I alle faser av arbeidet har vi en åpen prosess for å legge til rette for at alle som er interessert og vil bidra, blir involvert. Vi involverer personer med høy faglig og fagdidaktisk kompetanse og erfaring, for at læreplanene skal legge godt til rette for en praksis som er forankret i pedagogisk, didaktisk, faglig og empirisk forskning. En omfattende og bred involvering krever også tid og ressurser. For å sikre at læreplanene ivaretar arbeidslivets behov for kompetanse, er Utdanningsdirektoratet avhengig av et tett og godt samarbeid med de faglige rådene, slik det fremgår av retningslinjer for samarbeid med SRY, faglige råd og Utdanningsdirektoratet.

De faglige rådene har en avgjørende kjennskap og innsikt i hva som skal være det faglige innholdet i lærefagene for å få de beste fagarbeiderne og være konkurransedyktige, og de har ansvar for komme med råd og bidra til at dette blir ivaretatt i læreplanene på Vg3. Utdanningsdirektoratet skal sikre framdriften i arbeidet. Videre har Udir ansvar for at læreplanene ivaretar fastsatte retningslinjer for utforming av læreplaner i LK20 og LK20S, og at det er helhet og sammenheng i læreplanverket, både innad i utdanningsprogrammene og på tvers av disse.

Arbeidet med fagfornyelsen yrkesfag har ført til et økt behov for samhandling og dialog med rådene som er av et omfang vi ikke har vært borti før, og som utfordrer eksisterende rammer og normer for samhandling. I lys av dette ser Udir et behov for å tydeliggjøre hva avgjørende innflytelse betyr, hva beslutningsmyndighet innebærer og orientere om hvordan vi realiserer retningslinjene for samarbeid og involverer de faglige rådene i fagfornyelsen yrkesfag.

Om avgjørende innflytelse og beslutningsmyndighet i retningslinjene for samarbeid – SRY, faglige råd og Udir
«De faglige rådene er rådgivende organ for statlige utdanningsmyndigheter» heter det i innledningen av retningslinjer for samarbeid. I forbindelse med innføring av ny tilbudsstruktur og revisjon av retningslinjene besluttet KD i dialog med SRY at «Faglig råd skal ha avgjørende innflytelse på det faglige innholdet i læreplaner på Vg3. Dette innebærer at myndighetene skal legge til rette for å iverksette forslag til endringer i læreplaner på Vg3 dersom de ikke er i strid med opplæringslov eller forskrift, de ikke har større økonomiske konsekvenser og ikke har vesentlige konsekvenser for innhold eller struktur på Vg1 og Vg2.»

I kapittel 6 av retningslinjene for samarbeid står en beskrivelse av hva som er omfattet av begrepet læreplaner: «Læreplaner for fag har forskriftstatus og inneholder forpliktende kompetansemål som beskriver nasjonale forventninger til hva eleven skal mestre i fagene. Læreplaner for fag inneholder beskrivelser av formål og hovedområder, omtaler av grunnleggende ferdigheter, kompetansemål og bestemmelser for sluttvurdering i faget.»

Videre står det at «beslutningsmyndigheten ligger hos Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet». I kapittel 4.1 står det at «Dersom det oppstår uenighet mellom direktorat og faglig råd i spørsmål som angår læreplaner, skal saken legges frem for Kunnskapsdepartementet.»

Involvering av partene i arbeidslivet
Partene i arbeidslivet har vært involvert helt fra oppstarten av fagfornyelsen for yrkesfag. I forprosjektet i 2018 deltok tre representanter fra SRY i styringsgruppen. På den måten ble både arbeidstakerne og arbeidsgiverne representert i beslutninger knyttet til målbildet, fremdriftsplan for læreplanutviklingen og plan for implementering av ny yrkesfaglig tilbudsstruktur. Styringsgruppen besluttet at vi starter med læreplanene for Vg1 som fastsettes 1. februar 2020. Vg2 og Vg3 fastsettes før skolestart, altså innen 1. august 2020.

De faglige rådene har vært involvert både i forberedelsene til fagfornyelsen for yrkesfagene og underveis i arbeidet. Dette har vært et sentralt grep for å sikre et innhold i læreplanene som er tilpasset arbeidslivets behov for kompetanse.

Realisering av retningslinjene for samarbeid med faglige råd
I fagfornyelsen på yrkesfag er det lagt til rette for faglige råds avgjørende innflytelse på det faglige innholdet i læreplanene på Vg3 på ulike måter.

I forkant av fagfornyelsen fikk de faglige rådene i oppdrag å utvikle en beskrivelse av det **sentrale innholdet** i hvert enkelt lærefag/yrkeskompetansefag. Dette innebar at faglige råd skulle

- utarbeide en tekst om sluttkompetanse
- beskrive faget i et samfunnsperspektiv
- vurdere progresjon i opplæringen
- vurdere omfang av fag- og svenneprøven

Sentralt innhold utarbeidet av de faglige rådene er et grunnlagsdokument i utviklingen av læreplanene og legger premissene for innholdet i læreplanene på Vg1, Vg2 og Vg3. Ivaretakelse av beskrivelsen av sentralt innhold i læreplanene er nedfelt som en føring i mandatet for læreplangruppene.

For å kunne følge opp at beskrivelsen av sentralt innhold blir ivaretatt i læreplanene på Vg3 underveis i læreplanarbeidet, har de faglige rådene:

- vært involvert i å utarbeide et eget kapittel om yrkesfag i de fastsatte retningslinjene *Retningslinjer for utforming av nasjonale og samiske læreplaner for fag i LK20 og LK20S*
- foreslått medlemmer i læreplangruppene på alle trinn
- oppnevnt en kontaktperson for faglige råd som representerer rådene på læreplansamlinger. Denne personen har som mandat å være bindeleddet mellom prosessen med læreplanutvikling og de faglige rådene. Gjennom kontaktpersonen har de faglige rådene tilgang til utkastene til nye læreplaner til enhver tid

Videre er Utdanningsdirektoratet opptatt av at beskrivelsen av sentralt innhold skal ivaretas i læreplanene etter at læreplangruppene har levert sine utkast. Vi ønsker derfor å legge til rette for videre involvering av de faglige rådene i forbindelse med høringen og fastsettelsen av læreplanene. I tråd med Retningslinjene for samarbeid – SRY, faglige råd og Udir, vil de faglige rådene få mulighet til å:

- uttale seg om alle læreplanutkastene utarbeidet av læreplangruppen
- bidra til å utforme høringsutkastet og høringsspørsmål
- bidra i oppsummeringen av høringer og utarbeidelse av den endelige læreplanen
- delta på møte med Utdanningsdirektoratet når læreplanen fastsettes
- bidra til implementering av ny læreplan gjennom sitt nettverk

De faglige rådene vurderer selv i hvor stor grad de ser det hensiktsmessig å delta i de ulike fasene av prosessen.

Dersom det oppstår uenighet mellom faglige råd og Udir i spørsmål som angår læreplanene, legges saken frem for Kunnskapsdepartementet slik det fremgår i Retningslinjene for samarbeid – SRY, faglige råd og Udir.

Utdannings-direktoratet

Notat

Utarbeidet av: Victoria Katharina Solheimsnes
Telefon:
e-post:

Dato: 22.10.2019 Saksnummer:

Til
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY)

Kopi til:

Frister i læreplanarbeidet og datoer for faglige råds involvering
Frister og fremdriftsplan er foreløpige og kan justeres noe underveis.

	Frister i læreplanarbeidet	Faglig råds involvering
Oktober		I høring for Vg1 med frist 1. november ber vi faglige råd om å gi innspill på læreplanene. Vi ønsker spesielt innspill på navneforslagene for Vg1 IKT og medieproduksjon, salg, service og reiseliv, design og tradisjonshåndverk og frisør, blomster- og interiørdesign i høringssystemet. Navnene skal fastsettes av Kunnskapsdepartementet, og for å sikre at navn er klare i tide til søknader åpnes i VIGO, må dette behandles rasktetter høringsfristen.
November	1.november - frist høring Vg1 1.november - frist for læreplangruppers levering av utkast til læreplaner Vg2 og Vg3. Språkkonsulenter starter arbeid med språk i læreplanene.	4. november får faglige råd tilsendt læreplanene for Vg2 og Vg3 Fagansvarlig for læreplan deltar på et AU-møte i november. Arena for dialog om læreplanene, og mulighet for muntlig diskusjon om potensielle behov for endringer i det faglige innholdet. Faglige råd behandler læreplan i rådsmøter 27 og 28 november. I november vil det holdes møter for hvert utdanningsprogram med språkkonsulenter. Her vil et utvalg medlemmer av læreplangrupper innenfor utdanningsprogrammet delta. Kontaktpersoner fra faglige råd inviteres til å delta på disse møtene. Datoer for møtene er ikke fastsatt ennå, men de vil trolig foregå i tidsrommet 11-29. november. Kontaktpersoner for faglig råd informeres når datoer for møter er satt.
Desember		Innen 6. desember leverer faglige råd en skriftlig tilbakemelding til Udir.

		Tilbakemeldingen skal inneholde en beskrivelse av, og begrunnelse for endringsbehov i læreplaner for Vg3. Rådene sender også forslag til spørsmål som kan stilles om det faglige innholdet i læreplanene i Vg3 i høringen.
Januar	15. januar – språkkonsulenter leverer læreplaner etter språkvask.	16. januar: faglige råd mottar språkvaskede læreplaner fra Udir, for å sikre at ikke språkvask har medført endringer i det faglige innholdet.
1. februar-2. mai	1.februar - frist for å fastsette læreplaner på Vg1. Videre behandling av læreplaner på Vg2 og Vg3.	Høring pågår for Vg2 og Vg3 Videre behandling av læreplanene på Vg2 og Vg3. Faglige råd gir innspill til utkastene som er på høring.
Mai	2. mai – frist for høring av læreplanene på Vg2 og Vg3 Høringsoppsummering	Innen 15. mai – faglige råd oppsummerer høringsinnspillene og sender ny tilbakemelding skriftlig til Udir. Tilbakemeldingen skal inneholde en beskrivelse av og begrunnelse for potensielle endringsbehov i læreplaner for Vg3, i lys av høringen.
Juni		1.juni - faglige råd mottar språkvaskede læreplaner fra Udir, for å sikre at ikke språkvask har medført endringer i det faglige innholdet. Innen 15. juni Faglige råd gir sin tilslutning til læreplanene.
15. juni-august	Etter 15. juni: fastsettingsmøter for Vg2 og Vg3 1.august – frist for fastsetting av læreplaner på Vg2 og Vg3	Faglig råd v/ leder inviteres til fastsettingsmøter for læreplaner på Vg3

Basert på ovennevnte fremdriftsplan og frister vil sekretariatet i samråd med de faglige rådene tilrettelegge for nødvendige rådsmøter.

Vår saksbehandler: Karl Gunnar Kristiansen
E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:	Deres dato:
16.10.2019	
Vår referanse:	Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 4
2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Utdanningsdirektoratet

SRY-sak V19-4-19	**Partssamarbeidets plass i læreplaner Vg1**
Dokument:	Til beslutning
Innstilling	
Vedlegg	Brev fra LO og NHO om partssamarbeidets plass i læreplaner Vg1

Bakgrunn for saken
I forbindelse med fagfornyelsen er LO og NHO bekymret for kunnskapsgrunnlaget om partssamarbeidet i læreplanene. Organisasjonene mener partssamarbeidet får en for liten plass både i de tverrfaglige temaene og i kompetansemålene.

Kunnskapsministeren har uttalt

Saken fremmes for SRY og organisasjonene ber SRY slutte seg til innholdet i brevet.

Forslag til vedtak:
SRY slutter seg til brevet fra LO og NHO.

Til Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY)

Behov for tydelig forankring av partssamarbeidet i Vg1 yrkesfaglige program

I forbindelse med fagfornyelsen er LO og NHO bekymret for kunnskapsgrunnlaget om partssamarbeidet i læreplanene. Vi er i dialog med Utdanningsdirektoratet om utsettelse av høringene på Vg2 og Vg3 - yrkesfag. Disse kommer vi derfor tilbake til.

Når det gjelder læreplaner Vg1 – yrkesfag, med høringsfrist 1. november d.å., mener vi partssamarbeidet får en for liten plass både i de tverrfaglige temaene og i kompetansemålene. Det er også betydelig variasjon mellom programområdene. Vi frykter dessuten at det ikke vil tas tilstrekkelig hensyn til våre innspill gjennom den ordinære høringsprosessen.

Som et konkret løsningsforslag foreslår vi en gjennomgående formulering i alle de yrkesfaglige læreplanene i Vg1. Denne kan forankres som tverrfaglig tema, fortrinnsvis *Demokrati og medborgerskap* eller tilsvarende temaer for de programområder som ikke har Demokrati og medborgerskap som tema.

Vi mener følgende formulering vil være dekkende:
Elevene skal vurderes etter grunnleggende kunnskap om arbeidslivets parter og organisasjonsliv i et historisk og fremtidig perspektiv.

LO og NHO kan gjerne bistå direktoratet med å fylle dette vurderingskriteriet med nærmere innhold.

Med vennlig hilsen

Trude Tinnlund
Landsorganisasjonen Norge

Rune Foshaug
Næringslivets Hovedorganisasjon

Vår saksbehandler: Karl Gunnar Kristiansen
E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato: 22.10.2019
Deres dato:
Vår referanse:
Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 4
2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Utdanningsdirektoratet, møterom 3, 1.etg

SRY-sak V20-4-19	**Dialog med SRY om landslinjeordningen**
Dokument:	Til beslutning
Innstilling	SRY setter ned en arbeidsgruppe som med bakgrunn i diskusjonen på møte utformer svar til KD. Arbeidsgruppen består av følgende medlemmer:
Vedlegg	✓ Oppdrag fra KD til SRY om landslinjeordningen ✓ Oversikt over tilbud i landslinjeordningen

Bakgrunn for saken
Som del av arbeidet med den kommende stortingsmeldingen om videregående opplæring, og som en oppfølging av Andreassen-utvalgets områdegjennomgang av øremerkede tilskudd til kommunesektoren, vil Kunnskapsdepartementet denne høsten gjennomgå landslinjeordningen, slik det også ble varslet i Prop 1 S (2019–2020) for Kunnskapsdepartementet.

Landslinjeordningen har som formål å bidra til at elever fra hele landet kan få et nasjonalt tilbud i små og/eller kostbare kurs i videregående opplæring. Elever fra hele landet kan søke på tilbudene og likestilles ved opptak. Landslinjetilbudene har ulik profil. Noen tilbud er særskilt små og tilbys bare ett sted i landet, mens andre tilbud er større og/eller tilbys flere steder.

Dialog med partene i arbeidslivet
Kunnskapsdepartementet ønsker å ha dialog med partene i arbeidslivet i arbeidet med utredningen. Departementet vil også ha dialog med fylkeskommunene og de aktuelle skolene i perioden. Blant alternativene som skal utredes er delvis eller hel innlemming av landslinjetilskuddet i fylkeskommunenes rammetilskudd. Delvis innlemming vil si at tilskuddet videreføres for enkelte landslinjetilbud og innlemmes for andre. I dag mottar særskilt utstyrskrevende linjer et eget utstyrstilskudd ved siden av driftstilskuddet. Ved en ev. delvis eller hel innlemming må det også vurderes hvorvidt både drifts- og utstyrstilskuddet skal innlemmes. Til det planlagte møtet 31. oktober d.å., inviterer departementet Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) til dialog.

Arbeidsutvalget ber organisasjonene forberede seg på spørsmålene i oppdraget og foreslår at rådet setter ned en arbeidsgruppe som med bakgrunn i debatten på møte kan utforme et svar til Kunnskapsdepartementet. Det foreslås en arbeidsgruppe på tilsammen 4 representanter. En representant fra arbeidstakersiden, en representant fra arbeidsgiversiden, en representant fra KS og en representant fra lærerorganisasjonene.

Forslag til vedtak:
SRY setter ned en arbeidsgruppe som med bakgrunn i diskusjonen på møte utformer svar til KD. Arbeidsgruppen består av følgende medlemmer:

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring
v/ Karl Gunnar Kristiansen

Deres ref	Vår ref	Dato
	19/1437-1	16. oktober 2019

Dialog med Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) om landslinjeordningen

Som del av arbeidet med den kommende stortingsmeldingen om videregående opplæring, og som en oppfølging av Andreassen-utvalgets områdegjennomgang av øremerkede tilskudd til kommunesektoren, vil Kunnskapsdepartementet denne høsten gjennomgå landslinjeordningen, slik det også ble varslet i Prop 1 S (2019–2020) for Kunnskapsdepartementet.

Det er flere grunner til å vurdere endringer i landslinjeordningen:

- Det er press på ordningen om å få flere landslinjer, samtidig som det ikke finnes klare kvalifiseringskriterier for landslinjestatus.
- Som andre øremerkede tilskudd bryter landslinjeordningen med prinsippet om fylkeskommunenes finansiering av videregående opplæring med frie inntekter. Dette er argumentet til Andreassen-utvalget som har foreslått å innlemme tilskuddet.
- De fleste landslinjene har en stor elevmasse fra andre fylker enn vertsfylket. Men enkelte tilbud rekrutterer elever hovedsakelig eller kun fra vertsfylket, og bidrar dermed ikke til å oppfylle formålet med ordningen.
- Ved enkelte landslinjetilbud er det relativt stor differanse mellom fastsatt kapasitet og faktisk elevtall. For små fagtilbud kan lav etterspørsel være begrunnelsen for landslinjestatus. For andre tilbud kunne elevkostnaden mulig vært redusert ved bedre kapasitetsutnyttelse.
- For landslinjetilbud innen anleggsteknikk finnes det tilsvarende fylkeskommunale tilbud som ikke har like stor ressurstilgang som landslinjetilbudene. Det er mulig at dette gir variasjoner i undervisningskvalitet mellom tilbudene.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8119 Dep 0032 Oslo postmottak@kd.dep.no	Kirkeg. 18 www.kd.dep.no	22 24 90 90 Org.nr. 872 417 842	Avdeling for videregående opplæring, fagskole og kompetansepolitikk	Silje Johanne Eggestad 22 24 74 45

Om landslinjer og landsdekkende tilbud

Landslinjeordningen har som formål å bidra til at elever fra hele landet kan få et nasjonalt tilbud i små og/eller kostbare kurs i videregående opplæring. Elever fra hele landet kan søke på tilbudene og likestilles ved opptak. Landslinjetilbudene har ulik profil. Noen tilbud er særskilt små og tilbys bare ett sted i landet, mens andre tilbud er større og/eller tilbys flere steder. Noen tilbud følger hele løpet for videregående opplæring, mens andre tilbud kun tilbys på ett eller to opplæringstrinn. Dersom man teller landslinjetilbudene per trinn, finnes det i dag 78 unike tilbud, hvorav 44 av tilbudene er i yrkesfag (se vedlegg).

Landslinjetilskuddet går til drift av landslinjene og til innkjøp av utstyr. Driftstilskuddet beregnes 85 prosent etter elevkapasitet og 15 prosent etter faktisk elevtall ved linjene. Utstyrstilskudd tildeles p.t. landslinjene i anleggsfag, flyfag og yrkessjåfør etter anbefaling fra Nasjonalt samordningsutvalg for små fag i videregående opplæring (NSU). Bevilgningen på posten er budsjettstyrt. Opprettelse av nye landslinjetilbud vurderes i den ordinære budsjettprosessen basert på søknader fra fylkeskommunene. I 2020 er det foreslått bevilget 240,4 mill. kroner på posten. Se vedlegg for utbetalinger per skole og landslinjetilbud i 2018.

Landslinjetilskuddet kommer i tillegg til ev. fylkeskommunal finansiering av tilbudene. Det forutsettes at skolefylkene stiller lokaler, diverse utstyr, verksted, m.m., til disposisjon. Fire fylker har i dag ikke landslinjer.

Ved siden av landslinjetilbudene, finnes det i dag også *landsdekkende tilbud med gjesteelevsoppgjør*. Som for landslinjene, kan elever fra hele landet søke på landsdekkende tilbud og likestilles ved opptak. I motsetning til landslinjene, mottar ikke landsdekkende tilbud et statlig øremerket tilskudd. Fylkeskommunene forplikter seg til å betale for de av sine elever som benytter seg av landsdekkende tilbud etter på forhånd fastsatte satser. NSU har fått delegert fullmakt fra fylkestingene til å avgjøre hvilke tilbud som skal inngå i ordningen og lokaliseringen av disse. Av det departementet har oversikt over, finnes det i dag om lag 13 landsdekkende tilbud, hvorav åtte av tilbudene er i yrkesfag, dersom man teller landsdekkende tilbud per trinn (se vedlegg).

Dialog med partene i arbeidslivet

Kunnskapsdepartementet ønsker å ha dialog med partene i arbeidslivet i arbeidet med utredningen. Departementet vil også ha dialog med fylkeskommunene og de aktuelle skolene i perioden. Blant alternativene som skal utredes er delvis eller hel innlemming av landslinjetilskuddet i fylkeskommunenes rammetilskudd. Delvis innlemming vil si at tilskuddet videreføres for enkelte landslinjetilbud og innlemmes for andre. I dag mottar særskilt utstyrskrevende linjer et eget utstyrstilskudd ved siden av driftstilskuddet. Ved en ev. delvis eller hel innlemming må det også vurderes hvorvidt både drifts- og utstyrstilskuddet skal innlemmes.

Til det planlagte møtet 31. oktober d.å., inviterer departementet Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) til dialog om følgende spørsmål:

1. Rådets synspunkter på en ev. delvis eller hel innlemming av landslinjetilskuddet
    a) Etter rådets vurdering, hva vil konsekvensene være for de ulike landslinjetilbudene ved en ev. innlemming av landslinjetilskuddet?
    b) Etter rådets vurdering, hva vil konsekvensene være for lokalt/regionalt/nasjonalt næringsliv ved en ev. innlemming av tilskuddet for enkelte eller samtlige av landslinjetilbudene?
    c) Dersom landslinjetilskuddet innlemmes delvis slik at tilskuddet videreføres for noen tilbud, hvilke tilbud mener rådet at dette bør være og hvorfor?

2. Rådets synspunkter på en ev. overgang til landsdekkende tilbud
    a) Hvilken erfaring har rådets medlemmer med ordningen for landsdekkende tilbud med gjesteelevsoppgjør?
    b) I hvilken grad mener rådet at landslinjetilbudene kan videreføres som landsdekkende tilbud med gjesteelevsoppgjør dersom landslinjetilskuddet innlemmes?

3. Rådets synspunkter på et ev. nytt vurderingssystem for kvalifisering av landslinjer
    a) Dersom landslinjeordningen videreføres, men det gjøres endringer i vurderingen av hvilke skoler som skal inngå i tilskuddsordningen, hva mener rådet at tilbudene bør inneholde for å kvalifisere til landslinjestatus (hva skal kriteriene være)?
    b) Hvem/hvilket organ vil etter rådets vurdering være best skikket til å foreta faglige vurderinger av hvilke tilbud som skal få landslinjestatus?

For enkelte problemstillinger kan det også være aktuelt for departementet å ha direkte dialog med de faglige rådene. I møtet tar departementet gjerne imot innspill fra SRY om hvilke faglige råd SRY mener at departementet bør kontakte.

Departementet tar også gjerne imot skriftlige innspill i etterkant av møtet. Innspillene behøver ikke begrenses til ovenstående spørsmål. Skriftlige innspill fra SRY kan sendes til Utdanningsdirektoratet ved fagansvarlig Karl Gunnar Kristiansen, Karl.Gunnar.Kristiansen@utdanningsdirektoratet.no. Skriftlige innspill fra SRYs medlemmer kan sendes til Kunnskapsdepartementet ved rådgiver Silje Eggestad, Silje-Johanne.Eggestad@kd.dep.no. **Frist for skriftlige innspill er 29. november d.å**.

Med hilsen

Marius Seljedal (e.f.)
avdelingsdirektør

Silje Johanne Eggestad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vår saksbehandler: Sekretariatet for SRY og faglige råd
E-post: ahb@udir.no

Vår dato: 29.10.2018
Deres dato:
Vår referanse:
Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 4

2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Utdanningsdirektoratets lokaler, Oslo

SRY V21-4-19	**Møteplan 2020**
Dokument	Til beslutning
Innstilling	Vedtak fattes etter diskusjon i SRY
Vedlegg	Ingen

1. Bakgrunn for saken

Arbeidsutvalget legger med dette frem forslag til møtedatoer for SRY møter for 2020.

Møte	**Forslag tidspunkt**
SRY møte 1-2020	Torsdag 6. februar, møterom 3 Udir
SRY møte 2-2020	**Torsdag 2. april, møterom 4 Udir**
SRY møte 3-2020	Torsdag 11. juni, møterom 4 Udir
SRY møte 4-2020	**Torsdag 10. september, møterom 4 Udir**
SRY møte 5-2020	Torsdag 5. november, møterom 4 Udir
SRY møte 6-2020+ julemøte med Kunnskapsministeren	**Torsdag 3. desember (Hotell i Oslo)**

Forslag til vedtak:
Vedtak fattes etter diskusjon i SRY

Vår saksbehandler: Karl Gunnar Kristiansen
E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato: 16.10.2019
Vår referanse:

Deres dato:
Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 4
2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Utdanningsdirektoratet, møterom 3, Oslo

SRY-sak D14-4-19	**Lied utvalget**
Dokument	Til diskusjon
Innstilling	
Vedlegg	Ingen

Bakgrunn for saken
Lied utvalget ønsker å orientere SRY om sitt arbeid og spesielt løfte temaer som omhandler fag- og yrkesopplæringen. Siri Halsan medlem i utvalget vil innlede til diskusjon på møte.

Forslag til vedtak:
Informasjonen tas til orientering. SRYs innspill til saken oversendes Lied utvalget.

Vår saksbehandler: Karl Gunnar Kristiansen
E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato: 22.10.2019
Deres dato:
Vår referanse:
Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 4
2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Utdanningsdirektoratet, møterom 3 i 1. etg

SRY-sak O15-4-19	**Status for arbeidet med modulbasert opplæring og diskusjonene rundt en kunnskapsprøve etter endte moduler**
Dokument	Til orientering
Innstilling	Informasjonen tas til orientering.
Vedlegg	Ingen

Bakgrunn for saken
Utdanningsdirektoratet gjennomfører forsøk med modulstrukturert fag- og yrkesopplæring for voksne på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet (oppdrag 12-16 og 02-19).

I forsøket får deltakere opplæring i avsluttede moduler i bedrift. De moduliserte læreplanene som ligger til grunn for forsøket, bygger på Vg3 - opplæring i bedrift, enkelte kompetansemål fra Vg1/Vg2 og kompetansemål fra fellesfagene som er relevante for yrkesutøvelsen. Læreplanene består av mellom fire og seks moduler. Når deltakeren har fått godkjent alle modulene, kan deltakeren meldes opp til fag- og svenneprøven.

I byggfagene skal i tillegg deltakeren ha godkjent en kunnskapstest etter avsluttede moduler. Oppgaver til sentralt gitt skriftlig eksamen i lærefaget for praksiskandidater og kandidater uten to års opplæring i skole, vil utgjøre en oppgavebank for kunnskapstesten som deltakeren velger ut fire oppgavesett fra. Deltakeren trekker ett av oppgavesettene/oppgavene som sin kunnskapstest. Testen blir vurdert lokalt som godkjent/ikke godkjent. Kunnskapstesten er forankret i Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk.

Modulforsøket startet i februar 2017 i følgende fag: Logistikkfaget, gjenvinningsfaget, produksjonsteknikkfaget, renholdsoperatørfaget, salgfaget, fiske og fangst, kokkfaget og institusjonskokkfaget. Fra 2019 er helsearbeiderfaget, betongfaget, rørleggerfaget, malerfaget og trevare- og bygginnredningsfaget lagt til. Opplæring i disse fagene skal foregå i godkjente lærebedrifter, i byggfagene skal opplæringskontor være part i forsøket.

Forsøket finner sted i seks fylkeskommuner. Det er rundt 170 deltakere i forsøket høsten 2019. Ca. 15 personer har tatt fagbrev siden opplæringen startet i februar 2017.

Forslag til vedtak:
Informasjonen tas til orientering.

Vår saksbehandler: Stine Viddal Øi
E-post: svo@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato: 21.10.2019
Deres dato:
Vår referanse:
Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 4
2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Utdanningsdirektoratet

SRY-sak D16-4-19	**Utkast til statlige tiltaksområder for at flere søkere får læreplass**
Dokument	Til diskusjon
Innstilling	SRY kommer med eventuelle innspill i møtet.
Vedlegg	Utkast til statlige tiltaksområder for at flere søkere får læreplass

Bakgrunn for saken
Utdanningsdirektoratet satte høsten 2018 ned en arbeidsgruppe som har hatt som formål å se på hvordan flere søkere kan få læreplass.

Arbeidet ble delt inn i to faser:

- I den første fasen laget arbeidsgruppen en kunnskapsoversikt om hvorfor ikke alle søkere får læreplass, som ble oversendt Kunnskapsdepartementet og publisert på Udirs hjemmeside våren 2019.

- I den andre fasen har arbeidsgruppen jobbet videre med tiltaksområder, basert på kunnskapsoversikten og innspill fra fylkeskommunene. Disse tiltaksområdene planlegger vi å sende til Kunnskapsdepartementet innen fredag 8. november 2019.

Med bakgrunn i arbeidsmengden knyttet til utvikling av nye læreplaner på yrkesfag har vi ikke involvert de faglige rådene på dette tidspunktet. Vi ønsker en overordnet tilbakemelding fra SRY på om dere kjenner dere igjen i våre vurderinger.

Utkast til leveranse legges frem til diskusjon i SRY.

Forslag til vedtak
SRY kommer med eventuelle innspill i møtet.

Utdannings-
direktoratet

Statlige tiltaksområder for at flere søkere får læreplass

Utkast til innspill til Kunnskapsdepartementet fra Utdanningsdirektoratet – høsten 2019

Læreplasser handler om både individ, bedrift og samfunn

Hvorfor ikke alle søkere får læreplass er derfor en sammensatt problemstilling

Vi har sett nærmere på dette

Hva er hindringene?

Ved hjelp av statistikk, forskning og innspill fra fylkeskommunene, har vi kommet frem til **fem overordnede hindringer** for at ikke flere søkere får læreplass:

- Antallet skoleplasser samsvarer ikke med tilgjengelige læreplasser
- Samarbeidet i formidlingsprosessen er ikke godt nok
- Søkerne oppleves ikke som kvalifiserte eller er ikke klare for overgangen til lære
- Bedrifter har manglende motiver for å bli lærebedrift og ansette lærlinger
- Bedriftene opplever rammevilkårene som lite gunstige eller inntaket av lærlinger påvirkes av andre faktorer i arbeidsmarkedet

Vi ser at disse hindringene henger sammen.

Fra Hvorfor får ikke alle søkere læreplass – En kunnskapsoversikt

Myndighetene og arbeidslivets rolle

- Myndighetene og partene i arbeidslivet har forpliktet seg til å jobbe sammen for å skaffe flere læreplasser.
- I 2016 signerte partene i arbeidslivet og myndighetene en ny samfunnskontrakt for flere læreplasser.

Vi ser her på statlige myndigheters rolle.

Fylkeskommunens rolle knytter seg særlig til formidling og dimensjonering

Søkernes rett

- Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende har etter søknad rett til tre års videregående opplæring
- Selv om ungdom har rett på videregående opplæring, har de ikke rett til læreplass

…og fylkeskommunens plikt

- Fylkeskommunen har plikt til å innfri søkernes rett og formidle søkeren til lærebedrifter
- Dersom fylkeskommunen ikke kan formidle til læreplass, skal eleven få tilbud om opplæring i skole

Fylkeskommunen skal **dimensjonere** opplæringstilbudet ut fra

- nasjonale mål
- søkernes ønsker
- og samfunnets behov for videregående opplæring.

Vi ser her på statlige myndigheters rolle.

Fra Hvorfor får ikke alle søkere læreplass – En kunnskapsoversikt

Statlige myndigheter gjør allerede mye for at flere søkere skal få læreplass

- Eksempler på pågående statlige prosesser for å møte hindringer knyttet til læreplasser:
  - Utvikling av dimensjonering.no
  - Utredning av kunnskapsgrunnlag for å ivareta og oppdatere det yrkesfaglige opplæringstilbudet
  - Evaluering av lærlingklausulen
  - Utredning av et nasjonalt lærlingtorg
- Vi går ikke nærmere inn på disse prosessene, siden de allerede er påbegynt.

Selv om antallet læreplasser øker, og pilene ser ut til å peke i riktig retning, er det fortsatt mange søkere som ikke får læreplass

Arbeidet vårt med statlige tiltaksområder

Vi ser at problemstillingen ikke bare handler om antall tilgjengelige læreplasser.

Flere læreplasser vil ikke løse utfordringene dersom bedriften ikke opplever søkeren som kvalifisert og relevant for deres bedrift.

Vi har ikke vektlagt:

- vurderinger som går på endringer i det generelle lærlingtilskuddet
- lovverk som regulerer ansvarsforholdet mellom stat og fylkeskommune i dimensjoneringen og formidlingsprosessen
- andre ordninger enn lærlingordningen

I kunnskapsoversikten ser vi at lærlingtilskudd kan være et viktig virkemiddel for flere læreplasser. Betydningen av tilskuddet kan variere. Det er imidlertid vanskelig å isolere effekten fra andre forhold som påvirker inntaket av lærlinger, og innspill fra fylkeskommuner tyder på at andre forhold kan være viktigere å se på.

Lovverket knyttet til dimensjonering og formidling har heller ikke blitt trukket frem som en sentral hindring for at søkere ikke får læreplass.

Forslagene våre tar utgangspunkt i Udirs kunnskapsoversikt om læreplasser

I tillegg har vi fått innspill fra fylkeskommuner

Vi har valgt å legge vekt på følgende områder

Søkere oppleves ikke som kvalifiserte eller klare

- Innsats for søkere med ulike utfordringer
- Innsats for søkere med innvandrerbakgrunn
- Tidlig innsats for å kvalifisere søkere og forberede til overgangen til lære

Bedriftenes motiver for å ta inn lærlinger

- Å gjøre det mer attraktivt for bedrifter å ta inn lærlinger

I tiltaksområdene og forslag til tiltak som følger, forsøker vi å svare på disse overordnede områdene.

Kvalifisere søkere til læreplass

Overgang fra skole til læretid er også en overgang til arbeidslivet. En forklaring på at noen søkere står uten læreplass handler om at bedriftene ikke opplever søkerne som kvalifiserte eller klare for den overgangen. Det kan både handle om skoleprestasjoner og fravær, eller om elevens modenhet og motivasjon for å bli lærling.

Elevens kvalifikasjoner og modenhet er viktig både for å få en lærekontrakt og for å fungere som lærling.

Hvilke hindringer henger det sammen med?

- Samarbeidet i formidlingsprosessen er ikke godt nok
- Søkerne oppleves ikke som kvalifiserte eller er ikke klare for overgangen til lære
- Bedrifter mangler motiv for å bli lærebedrift og ansette lærlinger

Eksempler på veier å gå

- Vurdere behov og mulighet for å skjerpe krav til inntak på Vg1
- Utvikle verktøy for kartlegging og oppfølging av elever på Vg1 og Vg2 som kan være i risikosone for læreplass.
    - jf. praksis med *læreplassregnskap* i enkelte fylker
- Styrke språkopplæringen for minoritetsspråklige
- Vurdere regelverk for oppfølging av elever med utfordringer – tilrettelagt opplæring
- Tilrettelegge for tidlig og bedre rådgiving og yrkesveiledning, samt kontakt med arbeidslivet

Støtte bedriftene i å ta inn lærlinger med utfordringer

I mange tilfeller kan inntak og oppfølging av en lærling oppleves som krevende for bedriften. Dette kan skyldes at ungdommen mangler erfaring, har språkproblemer eller av andre grunner har behov for ekstra oppfølging og tilrettelegging i bedrift.

Søkere med svake karakterer og høyt fravær får i mindre grad lærekontrakt enn de med høyere karakterer og lavere fravær. En del ungdommer har også ulike former for personlige utfordringer som kan gjøre søkeprosessen utfordrende.

Hvilke hindringer handler dette om?

- Søkerne oppleves ikke som kvalifiserte eller er ikke klare for overgangen til lære
- Bedrifter mangler motiv for å bli lærebedrift og ansette lærlinger

Eksempler på veier å gå

- Vurdere ekstra ressurser til lærebedrifter for søkere med ulike typer og grader av utfordringer
- Vurdere prøvetid for lærlinger
- Vurdere ulike former for støtte til bedrifter, fylkeskommuner og opplæringskontor til opplæring av lærlinger
    - F. eks nettressurser til å følge opp ungdom med utfordringer
    - eller norskopplæring i bedrift for minoritetsspråklige

Samordning av offentlige virkemidler

Læreplassene og søkerne er del av et sammensatt samfunn og arbeidsliv. Søkere til læreplass kan ha utfordringer som bedre kan løses av aktører utenfor utdanningssystemet, for eksempel knyttet til livsopphold.

Mye gjøres allerede, men det finnes fortsatt en rekke offentlige tiltak og ordninger som bedre kan virke sammen for at flere søkere får læreplass. I noen tilfeller kan offentlige tiltak og ordninger opptre som hindringer.

Hvilke hindringer omhandler dette?

- Søkerne oppleves ikke som kvalifiserte eller er ikke klare for overgangen til lære
- Bedrifter mangler motiv for å bli lærebedrift og ansette lærlinger
- Bedriftene opplever rammevilkårene som lite gunstige eller inntaket av lærlinger påvirkes av andre faktorer i arbeidsmarkedet

Eksempler på veier å gå

- Kartlegge hindringer og muligheter for læreplasser på tvers av sektorer
- Utvidelse av lærlingklausulen
- Tilrettelegge for samarbeid mellom NAV og fylkeskommune, skole, bedrifter og opplæringskontor
    - F. eks. vurdere utprøving i bedrift med støtte fra NAV eller NAV-veileder i videregående skole
- Videre satsning på 0-24- samarbeidet
    - F. eks. videre satsning på *Supported Employment*

Styrke faget yrkesfaglig fordypning

Yrkesfaglig fordypning (YFF) kan fungere som et springbrett til læreplass. Gjennom YFF skal elevene få et godt grunnlag for å velge lærefag og mulighet til å knytte kontakt med potensielle lærebedrifter. Faget er også mange elevers første møte med arbeidslivet, og kan bidra til å forberede dem på overgangen til lære.

Det er store forskjeller i hvordan YFF organiseres og praktiseres, og hvor godt faget fungerer er avhengig av skolens organisering og den enkelte lærer. I tillegg er det ikke alle elever som får benyttet seg av den muligheten praksisutplassering gir.

Relevante hindringer

- Søkerne oppleves ikke som kvalifiserte eller er ikke klare for overgangen til lære

Eksempler på veier å gå

- Evaluere YFF og vurdere behov for sterkere føringer i faget
- Utvikle og videreutvikle verktøy for formidling og oppfølging av elever i YFF
- Styrke lærer- og instruktørkompetanse i YFF gjennom etter- og videreutdanning
- Informasjon om god praksis fra skoler som lykkes med YFF

Videre oppfølging

Tiltaksområdene vi foreslår at departementet ser nærmere på er

- å kvalifisere søkere til læreplass
- å støtte bedriftene i å ta inn lærlinger med utfordringer
- å samordne offentlige virkemidler
- å styrke yrkesfaglig fordypning

Forslagene er ikke ferdig utredet og er derfor ikke rene anbefalinger. De er ment å gi retning til det videre arbeidet med læreplasser.

Utdannings-
direktoratet

Vår saksbehandler: Karl Gunnar Kristiansen
E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato: 22.10.2019
Vår referanse:

Deres dato:
Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 4
2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Utdanningsdirektoratet, møterom 3, Oslo

SRY-sak D17-4-19	**SRYs arbeidsgruppe «inkludering vs excellence». Status for gruppens arbeid.**
Dokument	Til diskusjon
Innstilling	
Vedlegg	Ingen

Bakgrunn for saken
SRYs arbeidsgruppe inkludering vs excellence har avholdt tre arbeidsgruppemøter. Gruppen ønsker å gi en foreløpig presentasjon av sitt arbeid. Arbeidsgruppen ønsker også tilbakemeldinger og innspill fra SRY.

Arbeidsgruppen vil gi en presentasjon av sitt arbeid på møtet.

Forslag til vedtak:
Informasjonen tas til orientering.

Vår saksbehandler: Stine Viddal Øi
E-post: svo@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato: 21.10.2019
Deres dato:
Vår referanse:
Deres referanse:

SRY
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

SRY-møte 4
2019

Dato: 31.10.2019
Sted: Utdanningsdirektoratet, møterom 3 i 1.etg

SRY-sak O18-4-19	**Orientering til SRY om arbeidet med oppdragsbrev 2019-011: Utvikle et bedre kunnskapsgrunnlag for å ivareta og oppdatere det yrkesfaglige opplæringstilbudet i tråd med arbeidslivets behov**
Dokument	Til orientering
Innstilling	SRY kommer med eventuelle innspill i møtet.
Vedlegg	✓ Notat til SRY om Utdanningsdirektoratets arbeid med utvikling av et bedre kunnskapsgrunnlag for å ivareta og oppdatere det yrkesfaglige opplæringstilbudet i tråd med arbeidslivets behov

Bakgrunn for saken
Utdanningsdirektoratet vil med dette notatet orientere SRY om oppdrag fra KD om utvikling av et bedre kunnskapsgrunnlag for å ivareta og oppdatere det yrkesfaglige opplæringstilbudet i tråd med arbeidslivets behov.

Direktoratet skal komme med en beskrivelse av hvordan oppdraget er tenkt løst, inkludert framdriftsplan og forslag til varig finansiering.

Forslag til vedtak
Informasjonen tas til orientering.

Utdannings-direktoratet

Notat

Utarbeidet av: Divisjon for kunnskap, analyse og formidling

Dato: 22.10.2019

Saksnummer: 2019/6946

Til Samarbeidsrådet for yrkesopplæring

Orientering til SRY om arbeidet med oppdragsbrev 2019-011: Utvikle et bedre kunnskapsgrunnlag for å ivareta og oppdatere det yrkesfaglige opplæringstilbudet i tråd med arbeidslivets behov

Beskrivelse av oppdraget

Kunnskapsdepartementet ber Utdanningsdirektoratet utvikle et bedre kunnskapsgrunnlag for å vurdere endringer i de yrkesfaglige opplæringstilbudene i tråd med arbeidslivets behov. Bakgrunnen for oppdraget er blant annet svaret på delmål 4 i Oppdragsbrev 11-14 om vurdering av prosesser og prinsipper for styringen av tilbudsstruktur. Systemet skal bidra til at tilbudsstrukturen kan oppdateres og endres i et mer kontinuerlig perspektiv.

Direktoratet skal komme med en beskrivelse av hvordan oppdraget er tenkt løst, inkludert framdriftsplan og forslag til varig finansiering, innen 31. oktober.

Sentrale føringer for arbeidet

- Direktoratet blir bedt om å vurdere hvordan både eksisterende og ny kunnskap kan sammenstilles.
- Arbeidet skal bidra til
  - relevante utdanningstilbud ved at behov for endringer i opplæringstilbudet lettere identifiseres
  - å redusere behovet for større revisjoner, ved at tilbudet justeres jevnlig
  - en kunnskapsbasert tilnærming til endringer i fag- og yrkesopplæringen
- Målgruppen er både nasjonale og regionale myndigheter og de faglige rådene

Hvordan jobber direktoratet med oppdraget?

Vi jobber med dette oppdraget som en mulighetsstudie der vi vurderer hvilke muligheter vi har på kort og lang sikt til å styrke kunnskapsgrunnlaget for endringer i struktur og innhold i yrkesfagene. Målet er et system som forenkler arbeidet i faglige råd og hos myndighetene, som gjør saksbehandlingen mer transparent og gir bedre informasjonsflyt mellom aktørene.

1. Tilstandsbeskrivelse

Vi har startet arbeidet med en kartlegging av dagens system for etablering og endring av fag i tilbudsstrukturen og en beskrivelse av systemiske mangler og hindringer for økt dynamikk rundt endringer i struktur og innhold.

2. Datakilder og digital løsning

Det er et viktig mål for oss å koble og presentere registerdata og relevant statistikk for utdanning og arbeidsmarked i sammenheng. Vi ser nærmere på hvilke datakilder vi har, hvordan disse kan kobles sammen, hvilke nye datakilder vi kan hente inn og hvordan alt kan presenteres og bli mer tilgjengelig enn i dag.

Involvering av partene og andre aktører

Som en del av arbeidet med tilstandsbeskrivelsen har 11 deltakere fra 7 faglige råd deltatt i workshoper der målet var å kartlegge dagens prosess for endringer i utdanningstilbudet,

Postadresse:
Postboks 9359 Grønland,
0135 OSLO

Telefon:
+47 23 30 12 00
Org.nr.:
NO 970 018 131

E-post:
post@udir.no
Internett:
www.udir.no

identifisere utfordringer og beskrive potensielle løsninger. Rådsmedlemmenes deltakelse har gitt viktig informasjon om rådenes behov. Videre er det gjennomført intervjuer med representanter for Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet, og vi har hentet inn innspill fra Fylkeskommunene gjennom et gruppearbeid som del av en samling for fylkeskommunene i september.

Oppdraget har kort tidsfrist og gjennomføres i en tid der de faglige rådene har mye å gjøre med læreplanutvikling. Faglig råd for teknikk og industriell produksjon og faglig råd for elektro har meldt at de ikke kan prioritere å bidra i dette arbeidet nå.

Det arbeidet som vi presenterer til Kunnskapsdepartementet i høst vil være første ledd i en lengre prosess. De faglige rådene vil være viktige samarbeidspartnere videre i den mer konkrete utviklingsfasen.

Foreløpige funn peker på noen overordnede utfordringer:

- Ressursknapphet hos faglig råd
- Utfordringer ved å samle kunnskap om arbeidslivets behov, spesielt for bransjer med lav organisasjonsgrad
- Kunnskapsgrunnlaget som finnes utnyttes ikke i tilstrekkelig grad og ikke systematisk nok
- Vi vet for lite om arbeidsmarkedsutfall for de ulike utdanningene
- Uklare rolleforståelser mellom Udir og faglige råd, spesielt knyttet til å innhente og analysere kunnskapsgrunnlag for evt. endringer.
- Lang vei fra der behov for endring oppstår og til der de skal fanges opp og omgjøres til endringsforslag

Foreløpige tanker om et løsningsforslag

Vi ser behov for en digital løsning/visningsside som sammenstiller og presenterer data slik at det blir forholdsvis enkelt å få en oversikt over situasjonsbildet for hvert lærefag.

Visningssiden vil integrere data fra ulike tjenester som allerede er utviklet og som kan videreutvikles som en del av dette arbeidet. Data fra Udirs statistikkportal vil være sentralt, sammen med data fra tjenester som utvikles under Utdanning.no. Detaljer i hvilke data som skal kobles og vises vil være til diskusjon både i utviklingsfasen og i drift av systemet.

For å forenkle drift, utvikling og prosjektledelse mener vi løsningen må utvikles i faser. Noe kan utvikles raskt, noe vil kreve mer tid.

En viktig del av arbeidet som gjøres i høst handler også om å vurdere hvilke verktøy tjenesten kan bygges på, datainnhenting og avtaleinngåelser, samt hva som kreves av ressurser til utvikling og drift.

Avsluttende refleksjoner

Vi mener dette arbeidet vil være viktig for en videre styrking av samarbeidet mellom partene og myndighetene for å sikre god kvalitet i fag- og yrkesopplæringen. Å utnytte mulighetene som ligger i den økte statistikkproduksjonen i samfunnet og mulighetene digitale verktøy gir, til å overvåke utdanninger og arbeidsmarkeder er i tråd med utviklingen internasjonalt.